

บทที่ 1

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีหน้าที่หลักในการส่งเสริมการเรียน การสอน การวิจัย ทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม และบริการทางวิชาการตามนโยบายของสถาบัน-อุดมศึกษา ตลอดจนส่งเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและตลอดชีวิต อีกทั้งเป็นดัชนีบ่งชี้คุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษาให้ได้มาตรฐานในการประกันคุณภาพ การศึกษา ดังนั้นห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาจึงจำเป็นต้องจัดหาและรวบรวมทรัพยากรสารสนเทศรูปแบบต่าง ๆ มาให้บริการเพื่อตอบสนองความต้องการของคณาจารย์ นิสิต นักศึกษา และนักวิจัย ให้ครบถ้วนตามความจำเป็นและอย่างต่อเนื่อง ตลอดจนส่งเสริมความสนใจครรภ์ สติปัญญา นั่นทนาการ และเป็นแนวทางในการประกอบอาชีพและดำรงชีวิตอย่างมีความสุข โดยดำเนินการจัดเก็บทรัพยากรสารสนเทศอย่างมีระบบ และสามารถสืบค้นได้อย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับความก้าวหน้า ทางเทคโนโลยี เพื่อให้ผู้ใช้บริการสามารถค้นคว้าวิจัยได้ตามความต้องการ สอดคล้องกับวัตถุประสงค์ของหลักสูตรและนโยบายของสถาบันอุดมศึกษาให้มากที่สุด (ทบวง-มหาวิทยาลัย, 2544, หน้า 1-6)

ในบรรดาทรัพยากรสารสนเทศที่มีให้บริการในห้องสมุดนี้ วารสารนับเป็นทรัพยากรสารสนเทศประเภทหนึ่งที่ห้องสมุดให้ความสำคัญ เพราะวารสารเป็นสื่อถือกลางในการเผยแพร่ความรู้และความก้าวหน้าใหม่ ๆ ทางวิชาการ อาทิ ผลการค้นคว้าวิจัย ทฤษฎี แนวโน้ม ความคิดเห็น สถิติ เทคโนโลยี รวมถึงความเคลื่อนไหวและความเปลี่ยนแปลงของสังคม ด้วยเหตุนี้วารสารจึงเป็นหัวใจในการพัฒนาทางวิชาการ และเป็นทรัพยากรสารสนเทศสำคัญที่ห้องสมุดจะต้องนำมาให้บริการ (สถาภา ประพันธ์วงศ์, 2549, หน้า 30)

วารสารเป็นสิ่งพิมพ์ที่พิมพ์เผยแพร่อง่า่งต่อเนื่องเป็นระยะ มีหลายฉบับภายใต้ชื่อเรื่องเดียวกัน กำหนดการพิมพ์สมำเสมอ แต่ละฉบับมีหมายเลขกำกับหรือระบุวันเดือนปีที่ออก ตลอดจนลำดับของแต่ละฉบับในชุด เนื้อหาในวารสารประกอบด้วยบทความต่าง ๆ ที่ให้ความรู้ ความคิด ความเคลื่อนไหว และพัฒนาการของวิชาการต่าง ๆ ที่ได้จากการค้นคว้าวิจัยในสาขาใดสาขานั่น ทำให้ผู้อ่านในวงการวิชาชีพต่าง ๆ สามารถติดตามความก้าวหน้าทางวิชาการและสังคมในสาขาวิชาชีพของตน ได้อย่างรวดเร็ว ตลอดจนทำให้ผู้อ่านได้รับความบันเทิง (ลิตตา กิตติประสาร, 2542, หน้า 5) นับได้ว่าวารสารเป็นสิ่งพิมพ์ที่ทันสมัยประเภทหนึ่ง เพราะนำเสนอทุกความสาขาวิชา ต่าง ๆ ผลการค้นคว้าวิจัยใหม่ ๆ รวมทั้งเป็นแหล่งข้อมูลปฐมภูมิและเป็นแหล่งวิชาการที่สำคัญ (สีรุจ พลฐานี, 2542, หน้า 84) แต่ปัจจุบันวารสารมีการผลิตออกมากเป็นจำนวนมาก มาก ห้องสมุดจึงไม่สามารถจัดหาวารสาร ได้ครบถ้วนทุกชื่อเรื่อง เนื่องจากราคาของวารสารที่เพิ่มขึ้นทุกปี และจำนวนชื่อวารสารที่มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น ทำให้ห้องสมุดต้องกำหนดนโยบายการคัดเลือก หรือจัดหาวารสารที่มีคุณค่าตรงกับความต้องการของผู้ใช้มากที่สุด (สุนីย์ กาศจำรูญ, 2540, หน้า 50) โดยทั่วไปบรรณาธิการมีวิธีการคัดเลือกวารสารเพื่อการจัดหาวารสารหลายวิธี เช่น การสำรวจการใช้วารสารในห้องสมุด สถิติการยืมวารสาร การวิเคราะห์การอ้างถึงวารสาร เป็นต้น

การวิเคราะห์การอ้างถึงวารสาร (citation analysis) เป็นวิธีการศึกษาวารสารที่มีการอ้างถึงในเชิงอรรถ รายการเอกสารอ้างอิง หรือรายการบรรนานุกรมของสิ่งพิมพ์ทุกประเภท โดยพิจารณาจากปริมาณการตีพิมพ์และปริมาณการอ้างอิงของวารสารกับลักษณะเชิงคุณภาพของวารสารในเมืองต่าง ๆ เช่น หน่วยงานที่ผลิตวารสาร สาขาวิชาของวารสาร อายุของวารสาร เป็นต้น เพื่อประเมินคุณภาพของวารสารจากบทความที่ได้รับการอ้างถึง ซึ่งวารสารที่มีบทความที่ได้รับการอ้างถึงบ่อย ถือว่าเป็นวารสารที่มีคุณภาพสูง นอกจากนี้การวิเคราะห์การอ้างถึงวารสารยังเป็นแนวทางในการพัฒนาวารสารไทย ให้มีคุณภาพเป็นที่ยอมรับ และถูกนำไปใช้มากขึ้น ส่งผลให้เกิดการกระตุ้นและผลักดันให้มีการปรับปรุงคุณภาพของผลงานวิจัยของนักวิจัยไทย โดยผ่านกลไกของการแข่งขันทางด้านการปรับปรุงคุณภาพของวารสารที่ใช้ในการเผยแพร่ผลงานวิจัย (ธีระศักดิ์ หมายพิน, วุฒิศักดิ์ ย่อชัย และณรงค์ฤทธิ์ สมบัติสมภพ, 2551, หน้า 673)

จากการที่จำนวนวารสารเพิ่มปริมาณมากขึ้นตลอดเวลา บทความในด้านต่าง ๆ ที่มีผู้เขียนลงภาระจึงมีจำนวนมากขึ้น เช่นกัน ผู้อ่านจึงต้องเลือกเฉพาะเรื่องที่ตนสนใจ หรือต้องการอ่าน แต่ก็เป็นการยากและเสียเวลาในการติดตามค้นหาว่า เรื่องราวดี ๆ ใดไม่กว้างขวาง หรือต้องการนั้นตีพิมพ์ในวารสารฉบับใดบ้าง อีกทั้งยังอาจติดตามค้นหาได้ไม่สะดวก พอ ดังนั้นเครื่องมือสำคัญอย่างหนึ่งที่จะช่วยในการค้นหาสารสนเทศจากการสารเป็นไปโดยสะดวก รวดเร็ว ตรงตามความต้องการ และสามารถช่วยให้ทราบว่าเรื่องที่อยู่ในความสนใจปรากฏอยู่ในวารสารชื่อใดบ้าง ปีที่ ฉบับที่ใด นั่นคือ บรรณนิวารสาร (periodical index) (นฤมล พัฒนา, 2542, หน้า 108)

บรรณนิวารสารเป็นการควบคุมทางบรรณานุกรมประเภทหนึ่งที่มีการจัดทำอย่างเป็นระบบ เพื่อใช้ประโยชน์ในการช่วยค้นหาบทความวารสาร เป็นเครื่องมือที่ช่วยให้ผู้ใช้ทราบว่า บทความที่ต้องการนั้นพิมพ์อยู่ในวารสารชื่ออะไร ใครเป็นคนเขียน บทความ ชื่อบทความ เล่มที่ ปีที่ เดือนปี และหน้าของบทความ ทำให้ผู้ใช้บริการสามารถค้นหาสารสนเทศที่ต้องการได้อย่างรวดเร็ว และประหยัดเวลาในการค้นหา ข้อมูลจากบทความวารสาร ดังนั้นบรรณนิวารสารจึงเป็นสิ่งที่จำเป็น และเป็นเครื่องมือสำคัญที่ช่วยชี้เหล่งที่จะสามารถหาคำตอบให้แก่ผู้ใช้ในการค้นหาข้อมูลสารสนเทศได้อย่างมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ช่วยรวมสารสนเทศที่อยู่อย่างกระจัดกระจาย ทำให้ทราบว่า ใครเขียนเรื่องอะไร ไว้ในเอกสารอะไรบ้าง ช่วยในการติดตามพัฒนาการของวิชาต่าง ๆ ช่วยผู้ใช้ในการตัดสินใจเลือกอ่านบทความจากวารสารที่มีอยู่อย่างมากมาย อีกทั้งยังเป็นเครื่องมือในการช่วยตอบคำถามของบรรณารักษ์บริการตอบคำถามและช่วยการค้นคว้า (อุทัย ทุติยะ โพธิ, 2537, หน้า 12)

การจัดทำบรรณนิวารสารในประเทศไทยนั้นพบว่า ในปี พ.ศ. 2524 คณะทำงานเพื่อความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ฝ่ายวารสารและเอกสาร ได้ริเริ่มจัดทำคู่มือการลงรายการบัตรบรรณนิวารสารขึ้น เพื่อใช้เป็นแนวทางในการลงรายการบรรณนิวารสารภาษาไทยของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาที่เข้าร่วมโครงการแลกเปลี่ยน บัตรบรรณนิวารสารและในปี พ.ศ. 2538 คณะทำงานได้แก้ไขปรับปรุงและจัดพิมพ์ครั้งที่ 2 ต่อมาในปี พ.ศ. 2544 เทคโนโลยีได้เข้ามามีบทบาทในการจัดเก็บและสืบค้นข้อมูล ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาต่าง ๆ ได้นำโปรแกรมสำเร็จรูประบบทองสมุดอัตโนมัติมา

ใช้ในการจัดทำครรชนิวารสารเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานให้พัฒนาขึ้น ดังนั้นคณะทำงานจึงได้ปรับปรุงคู่มือการลงรายการบัตรครรชนิวารสารเพื่อให้สอดคล้องกับการปฏิบัติงานที่เปลี่ยนไปจึงจัดทำคู่มือการลงรายการครรชนิวารสารภาษาไทยที่เครื่องอ่านได้ โดยศึกษาจากมาตรฐานสากลสำหรับการลงรายการบรรณานุกรมทรัพยากรห้องสมุดทุกประเภทและทุกรูปแบบ ได้แก่ หลักเกณฑ์การลงรายการบรรณานุกรมแบบโกลด์เมอริกัน ฉบับพิมพ์ครั้งที่ 2 (Anglo American Cataloging Rules Second Edition--AACR2) และมาตรฐานการลงรายการที่เครื่องคอมพิวเตอร์สามารถอ่านได้ (US Machine Readable Cataloging--USMARC)

ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาแต่ละแห่งยังมีการลงรายการครรชนิวารสารแตกต่างกัน ถึงแม้ว่าคณะทำงานเพื่อความร่วมมือระหว่างห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ฝ่ายวารสารและเอกสาร ได้มีการจัดทำคู่มือเกี่ยวกับการลงรายการครรชนิวารสาร เนื่องจากการจัดทำครรชนิวารสารภาษาไทยในปัจจุบันมีสภาพที่ต่างคนต่างทำ มีการใช้คู่มือในการให้หัวเรื่องที่แตกต่างกัน ทำให้การกำหนดหัวเรื่องมีความหลากหลาย และมีการแปลศัพท์เฉพาะและกำหนดหัวเรื่องเพิ่มเติมจึงทำให้การให้หัวเรื่องแตกต่างกัน อีกทั้งนโยบายในการจัดทำครรชนิวารสารของแต่ละห้องสมุดยังไม่เป็นมาตรฐานเดียวกัน ทำให้เกิดความที่นำมาจัดทำครรชนิวารสารมีจำนวนไม่เท่ากันและมีหัวเรื่องไม่เหมือนกันถึงแม้จะจัดทำจากวารสารฉบับเดียวกันก็ตาม ตลอดจนขั้นตอนการทำงานของแต่ละแห่งไม่เหมือนกัน รวมถึงปัจจัยและข้อจำกัดทางด้านบุคลากรและอุปกรณ์ ในการจัดทำครรชนิวารสาร ทำให้ไม่สามารถจัดทำครรชนิวารสารได้ทันตามต้องการ (สุวนนา ทองสีสุขใส, 2537, หน้า 46) นอกจากนี้ Zainab (อ้างถึงใน สมศักดิ์ ศรีบริสุทธิ์สกุล, 2543, หน้า 7) ได้ระบุไว้ว่า บรรณารักษ์ผู้ลงรายการเองต้องใช้ความเชี่ยวชาญ 2 ด้านในการตัดสินใจลงรายการ คือ ด้านแรกเป็นภูมิความรู้ของบรรณารักษ์ ที่เกิดจากการสั่งสมประสบการณ์ในการลงรายการ และด้านที่สองเป็นความรู้ที่ได้จากหลักเกณฑ์หรือมาตรฐานการลงรายการที่ใช้อยู่ในการปฏิบัติงาน ซึ่งปกติบรรณารักษ์ลงรายการจะใช้ความรู้จากทั้งสองแหล่งเมื่อต้องตัดสินใจหรือแก้ปัญหาในการลงรายการที่เกิดขึ้น

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นทำให้มีการลงรายการที่หลากหลาย มีการเลือกลงรายการจุดเด่นที่ไม่ตรงกัน ส่งผลทำให้ผู้ใช้บริการเกิดความยุ่งยาก เสียเวลา และไม่สามารถเข้าถึงที่ต้องการ นอกจานนี้ยังเป็นอุปสรรคต่อการแลกเปลี่ยนข้อมูลทางบรรณานุกรม ดังเห็นได้จากการศึกษางานวิจัยของนิรชา ภูษามารถ (2546) ซึ่งได้ศึกษาเกี่ยวกับแนวทางในการจัดทำบรรณานิварสารภาษาไทยร่วมกันของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน ผลการวิจัยพบว่า ห้องสมุดส่วนใหญ่ไม่ได้กำหนดมาตรฐาน เป็นที่ชัดเจนในการลงรายการบรรณานิварสาร ซึ่งแต่ละแห่งจัดทำตามนโยบายของแต่ละห้องสมุด ทำให้การลงรายการบรรณานิварสารหลากหลาย ไม่มีมาตรฐานในการลงรายการเป็นที่แน่นอน แต่หากมีการกำหนดมาตรฐานในการลงรายการบรรณานิварสารจะทำให้การจัดทำบรรณานิварสารถูกต้องและเป็นระบบมาตรฐานสากล นอกจากนี้ยังให้ความสำคัญในการลงรายการบรรณานิварสาร ดังนั้นจึงควรมีการจัดทำคู่มือในการลงรายการร่วมกัน เพื่อให้ห้องสมุดทุกแห่งที่ได้จัดทำบรรณานิварสารร่วมกันมีแนวทางในการปฏิบัติงานเป็นแนวทางเดียวและใช้คู่มือฉบับเดียวกัน เพื่อความถูกต้องและเป็นระบบมากขึ้น (นิรชา ภูษามารถ, 2546, หน้า 74-75)

นอกจากนี้จากการศึกษางานวิจัยต่าง ๆ ยังพบว่า ถึงแม้จะมีการยึดมาตรฐานหรือหลักเกณฑ์ในการลงรายการบรรณานุกรมเดียวกัน แต่ห้องสมุดต่าง ๆ ยังประสบปัญหาในการลงรายการที่ไม่เหมือนกัน ดังนั้นจึงมีความจำเป็นที่ต้องมีการศึกษาเกี่ยวกับการลงรายการบรรณานุกรมทรัพยากรสารสนเทศภาษาไทยอย่างต่อเนื่อง เพื่อเป็นแนวทางสำหรับบรรณารักษ์ในการลงรายการบรรณานุกรมของทรัพยากรสารสนเทศประเภทต่าง ๆ อย่างไรก็ตามจากการศึกษาพบว่า มีการศึกษาแนวทางในการจัดทำบรรณานิварสารภาษาไทยร่วมกันของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน และรูปแบบการลงรายการที่เหมาะสมสำหรับทรัพยากรสารสนเทศประเภทอื่น ๆ รวมถึงมีการจัดทำคู่มือการลงรายการบรรณานิварสาร แต่ยังไม่ปรากฏการศึกษาวิจัยทางด้านการลงรายการบรรณานิварสารภาษาไทยโดยตรง ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการดำเนินงานจัดทำ และการลงรายการบรรณานิварสารไทยของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เพื่อนำผลการวิจัยดังกล่าวไปเป็นแนวทางสำหรับบรรณารักษ์นำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงาน และการลงรายการบรรณานิварสารเพื่อให้เป็นมาตรฐานเดียวกัน นอกจากนี้ยังเป็นข้อมูลเพื่อใช้

เป็นแนวทางในการปรับปรุงหรือจัดทำครรชนีวารสารภาษาไทยร่วมกันของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การศึกษาการดำเนินงานจัดทำและการลงรายการครรชนีวารสารภาษาไทยของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. เพื่อศึกษาสภาพการดำเนินงานจัดทำครรชนีวารสารของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

2. เพื่อศึกษาปัญหาการดำเนินงานจัดทำครรชนีวารสารของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

3. เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงรายการครรชนีวารสารภาษาไทยของบรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำครรชนีวารสาร

สมมติฐานของการวิจัย

การศึกษาการดำเนินงานจัดทำและการลงรายการครรชนีวารสารภาษาไทยของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษามีสมมติฐานการวิจัย ดังนี้

1. บรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำครรชนีวารสารที่สังกัดกลุ่มห้องสมุดและประสบการณ์ในการจัดทำครรชนีวารสารต่างกันจะมีปัญหาการดำเนินงานจัดทำครรชนีวารสารแตกต่างกัน

2. บรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำครรชนีวารสารที่สังกัดกลุ่มห้องสมุดและประสบการณ์ในการจัดทำครรชนีวารสารต่างกันจะมีความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงรายการครรชนีวารสารภาษาไทยแตกต่างกัน

ขอบเขตของการวิจัย

ผู้วิจัยได้กำหนดขอบเขตของการวิจัย ไว้ดังนี้

1. การวิจัยครั้งนี้ มุ่งศึกษาการดำเนินงานจัดทำและการลงรายการบรรณนิварสารภาษาไทยของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา โดยศึกษาถึงสภาพ และปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณนิварสารของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา ตลอดจนศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงรายการบรรณนิварสารภาษาไทยของบรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำบรรณนิварสาร

2. ประชากรที่ใช้ในการศึกษารั้งนี้ คือ บรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำบรรณนิварสารของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน 44 แห่ง รวมทั้งสิ้น 106 คน โดยเปิดตารางสำเร็จรูปของ Krejcie and Morgan (อ้างถึงใน บุญชุม ศรีสะอาด, 2545, หน้า 42-44) ในการคำนวนหากกลุ่มตัวอย่าง และได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 84 คน ส่วนการเลือกกลุ่มตัวอย่าง ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้นภูมิ (stratified random sampling) แล้วสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย (sample random sampling) ตามสัดส่วนของกลุ่มห้องสมุด

3. ตัวแปรที่ศึกษา แบ่งเป็น 2 ประเภท คือ

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่

- 3.1.1 กลุ่มห้องสมุด
  - ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาของรัฐ
  - ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษาเอกชน

3.1.2 ประสบการณ์ในการจัดทำบรรณนิварสาร

- กลุ่มอายุ 0-5 ปี
- กลุ่มอายุ 6-10 ปี
- กลุ่มอายุ 11-15 ปี
- กลุ่มอายุ 16 ปีขึ้นไป

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่

3.2.1 ปัญหาการดำเนินงานจัดทำบรรณนิварสาร

3.2.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับการลงรายการบรรณนิварสารภาษาไทย

นิยามศัพท์เฉพาะ

นิยามศัพท์เฉพาะที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่

ธรรมนิวารสารภาษาไทย หมายถึง เครื่องมือในการช่วยค้นหาบทความใน
วารสารภาษาไทย โดยให้รายละเอียดทางบรรณานุกรมของบทความ ได้แก่ ชื่อผู้แต่ง
ชื่อบทความ ชื่อวารสาร ปีที่ ฉบับที่ วัน เดือน ปี และเลขหน้าของบทความวารสาร
ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา หมายถึง หน่วยงานที่มีหน้าที่จัดหา จัดเก็บ จัดระบบ
และให้บริการทรัพยากรสารสนเทศของสถาบันอุดมศึกษาที่สังกัดทบวงมหาวิทยาลัย
ซึ่งอาจเรียกว่า สำนักหอสมุด สำนักวิทยบริการ สถาบันวิทยบริการ หอสมุด ศูนย์-
บรรณสาร และหอสมุดกลาง

บรรณารักษ์ หมายถึง บรรณารักษ์ที่รับผิดชอบในการจัดทำธรรมนิวารสารของ
ห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

การดำเนินงานจัดทำ หมายถึง สภาพทั่วไปและปัญหาอุปสรรคต่าง ๆ ในการ
จัดทำธรรมนิวารสารของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา

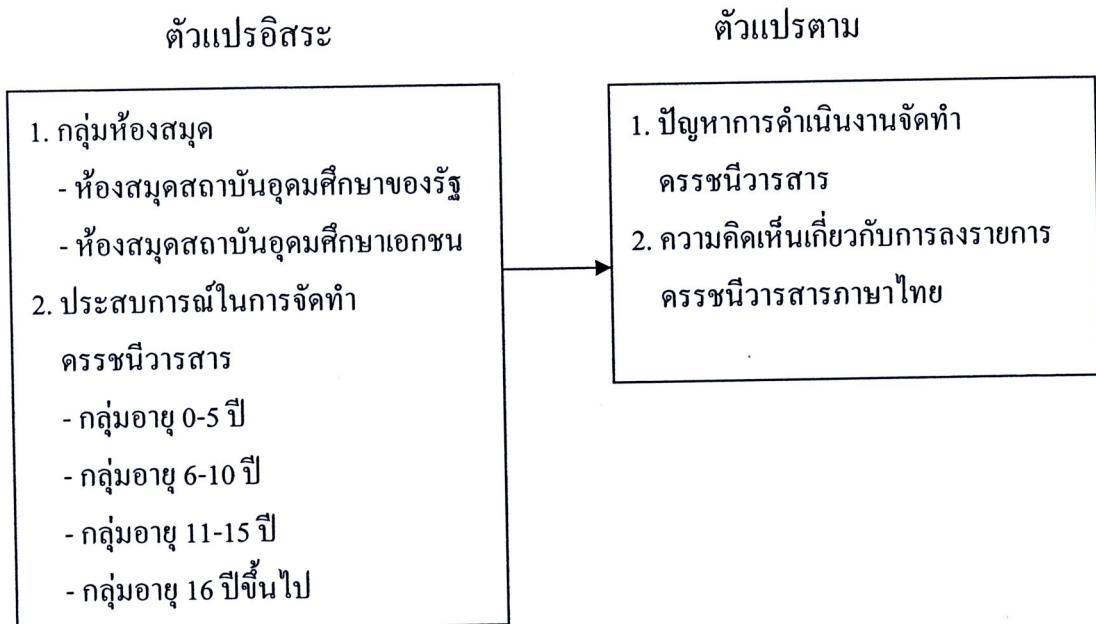
ความคิดเห็น หมายถึง ความคิด ความเข้าใจ และความรู้สึกของบรรณารักษ์ที่
รับผิดชอบในการจัดทำธรรมนิวารสารที่มีต่อการลงรายการธรรมนิวารสารภาษาไทย
แบ่งออกเป็น 3 ส่วน ได้แก่ การเลือกรายการหลัก การเลือกรายการเพิ่ม และการลง
รายการบรรณานุกรม

รายการหลัก หมายถึง ชื่อหรือคำที่เป็นจุดเด่นถึงแรกและสำคัญที่สุดของการ
ในรูปแบบบัตร หรือฐานข้อมูลคอมพิวเตอร์ สำหรับค้นคืนข้อมูลทางบรรณานุกรม
รายการเพิ่ม หมายถึง จุดเด่นอื่น ๆ นอกเหนือจากการรายการหลัก
การลงรายการ หมายถึง การลงข้อมูลทางบรรณานุกรมของบทความ

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

1. ทำให้ทราบสภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดทำครรชนีวารสาร เพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางสำหรับบรรณาธิการที่รับผิดชอบในการจัดทำครรชนีวารสารสามารถนำไปปรับใช้ในการปฏิบัติงานได้
2. ทำให้ทราบลักษณะรูปแบบการลงรายการครรชนีวารสารภาษาไทย เพื่อนำข้อมูลไปใช้เป็นแนวทางในการจัดทำคู่มือการลงรายการครรชนีวารสารร่วมกันของห้องสมุดสถาบันอุดมศึกษา เพื่อให้ห้องสมุดแต่ละแห่งมีมาตรฐานเดียวกันในการจัดทำครรชนีวารสาร ซึ่งจะเป็นประโยชน์ด้านความร่วมมือระหว่างห้องสมุดในการแลกเปลี่ยนข้อมูลร่วมกัน ทำให้การจัดทำครรชนีวารสารมีประสิทธิภาพ รวดเร็วทันต่อความต้องการของผู้ใช้บริการ ลดความซ้ำซ้อน ประหยัดแรงงาน งบประมาณ และเพิ่มประสิทธิภาพในการปฏิบัติงานของบรรณาธิการ

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพ 1 ความสัมพันธ์ของตัวแปรที่ศึกษาวิจัย